

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“
БИЈЕЉИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2018. ГОДИНУ

Бијељина, фебруар 2019. године

Садржај:

Садржај:	2
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	4
2. МАКРО И МИКРО ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА.....	5
3. ОСНОВНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ЕЛЕМЕНТИМА ВОДОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	7
4. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	16
4.1. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	16
4.2. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА.....	17
4.2.1. Одјељење за заштиту животне средине	17
4.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР	18
4.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове:.....	18
4.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера	20
4.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове	21
4.4. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР.....	22
4.4.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде.....	22
4.4.2. Служба за управљање водоводном мрежом	23
4.4.3. Служба за пројектовање и развој.....	24
4.4.4. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже.....	25
4.4.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове	26
4.5. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ	27
4.5.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода	27
4.5.2. Служба за управљање канализационом мрежом	28
5. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕШНОСТИ И ВОДНИ БИЛАНС.....	28
6. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ	32
7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	33
7.1. Биланс стања	33
7.2. Биланс успјеха	39
7.3. Остварени резултат	46
7.4. Биланс токова готовине	47
7.5. Преглед обавеза и потраживања	48
7.6. Залихе	49
7.7. Плате.....	50
7.8. Радна снага.....	51

8. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	51
8.1. Кредитни ризик	52
8.2. Цјеновни ризик	52
8.3. Ризик ликвидности.....	53
8.4. Ризик новчаног тока	53
9. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ	54
10. ЗАКЉУЧАК	55

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Сврха Извјештаја о пословању је анализа остварених пословних циљева, постигнутих резултата и испуњених обавеза према ЕБРД – у и Споразуму о јавним услугама у току 2018. године. У овом Извјештају о пословању ћемо приказати послове и активности које су обављене у овом Друштву, по службама и одјељењима. У првом дијелу извјештаја је приказана активност Друштва кроз детаљан опис послова обављених у посматраном периоду, а у другом дијелу је финансијски осврт на резултат посматраног периода. А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина је предузеће од посебног интереса за Град Бијељина, које у складу са Законом о комуналној дјелатности снабдијева грађане водом и врши одвођење отпадних вода. Друштво је успјешно обавило свој основни задатак – уредно снабдијевање грађана и привреде физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом.

2. МАКРО И МИКРО ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА

Макро организација Друштва подразумијева сљедеће унутрашње организационе јединице:

1. Управа Друштва
2. Служба за информационо комуникационе технологије
3. Стручна служба Управе Друштва
4. Економско – правни сектор
5. Технички сектор
6. Сектор за канализацију
7. Одјељење интерне ревизије

Управом Друштва руководи и одговоран је за њен рад, директор Друштва.

Службом за информационо комуникационе технологије руководи и одговоран је за њен рад руководилац службе.

Стручном службом Управе Друштва руководи и одговоран је за њен рад директор Друштва.

Економско – правним сектором руководи и одговоран је за његов рад извршни директор економско – правног сектора.

Техничким сектором руководи и одговоран је за његов рад извршни директор техничког сектора.

Сектором за канализацију руководи и одговоран је за његов рад извршни директор сектора за канализацију.

Одјељењем интерне ревизије руководи и одговоран је за њен рад директор Одјељења интерне ревизије.

Служба за информационо комуникационе технологије се састоји од сљедећих одјељења и то:

1. Одјељење за пројектовање и програмирање и
2. Одјељење за системску подршку.

Стручна служба Управе Друштва се састоји од одјељења:

1. Одјељење за заштиту животне средине.

Економско – правни сектор се састоји од сљедећих служби и одјељења и то:

1. **Служба за правне, кадровске и опште послове** се састоји од сљедећих одјељења и то:
  - 1.1. Одјељење за јавни регистар;
  - 1.2. Одјељење за правне и кадровске послове;
  - 1.3. Одјељење за опште послове и
  - 1.4. Одјељење за заједничке послове.
2. **Служба наплате, читавања и искључивања водомјера** се састоји од одјељења:
  - 2.1. Одјељење за наплату сумњивих, спорних и других потраживања.
3. **Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове** се састоји од сљедећих одјељења и то:
  - 3.1. Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове;
  - 3.2. Одјељење набавке и
  - 3.3. Одјељење продаје.

Технички сектор се састоји од сљедећих служби и одјељења и то:

1. **Служба за производњу и дистрибуцију воде.**
2. **Служба за управљање водоводном мрежом** се састоји од сљедећих одјељења и то:
  - 2.1. Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера;
  - 2.2. Одјељење за географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички модел и
  - 2.3. Одјељење за детекцију кварова.
3. **Служба за пројектовање и развој.**
4. **Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже.**
5. **Служба за лабораторију и лабораторијске послове** се састоји од сљедећих одјељења и то:
  - 5.1. Одјељење за физичко – хемијско испитивање воде;
  - 5.2. Одјељење за микробиолошко испитивање воде;
  - 5.3. Одјељење за хидролошко и токсиколошко испитивање воде и
  - 5.4. Одјељење за узимање узорака и дезинфекцију мреже.

Сектор за канализацију се састоји од сљедећих служби и одјељења и то:

1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода се састоји од одјељења:
  - 1.1. Одјељење за управљање и одржавање пумпних станица.
2. Служба за управљање канализационом мрежом.

3. ОСНОВНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ЕЛЕМЕНТИМА ВОДОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

У овом дијелу Извјештаја о пословању приказаћемо основне елементе водоводног система Бијељина, а све на основу кратког резимеа унесених података у ГИС базу, закључно са 31. децембром 2018. године, то јест, на основу података из ГИС базе. У склопу основног извјештаја нису приказани прикључци на водоводну мрежу као ни корисници наших услуга, јер су унесени само дјелимично. До сада је у ГИС унесено укупно 3.080 прикључних водова у дужини од 26.640 m и око 13.000 потрошача.

Садржај:

1. ИЗВОРИШТЕ
2. РЕЗЕРВОАР
3. ПУМПНЕ СТАНИЦЕ
4. ЧВОРОВИ У ВДС-у Бијељина
5. ЦЈЕВОВОДИ
6. ШАХТОВИ
7. ЗАТВАРАЧИ/ВЕНТИЛИ
8. ХИДРАНТИ
9. ВАЗДУШНИ ВЕНТИЛИ (ВВ)
10. МЈЕРНА МЕСТА (ММ) - МЈЕРНИ УРЕЂАЈИ (МУ)
11. КВАРОВИ – подаци од 17.01.2014 до 31.12.2018

1. ИЗВОРИШТЕ

Тип изворишта

Тип	%	Комада
Бунар у систему натеге – нису у функцији	44%	8
Црпна станица – није у функцији	6%	1
Индивидуални бунар	50%	9
Укупно	100%	18

Просјечна година изградње по типу изворишта

Тип	Просјечно годиште
Бунар у систему натеге	1961
Црпна станица	1961
Индивидуални бунар	1993

2. РЕЗЕРВОАР

Резервоар	Запремина [м3]	Кота прелива м.н.м.	Година изградње
Водоторањ Бијељина	1500,0	133,45	1963

3. ПУМПНЕ СТАНИЦЕ

Пумпне станице:

1. ПС Љесковац – 2004 год.
2. ПС Обријеж – 2005 год.
3. ПС Вел. Обарска – 2014. год.

4. ЧВОРОВИ у ВДС-у Бијељина

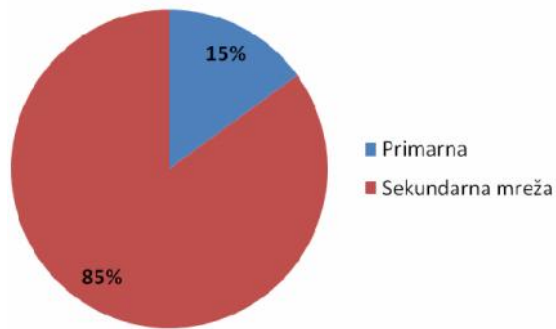
Укупан број чворова: **3.015**

5. ЦЈЕВОВОДИ

Расподела по хијерархији цевовода (без прикључака)

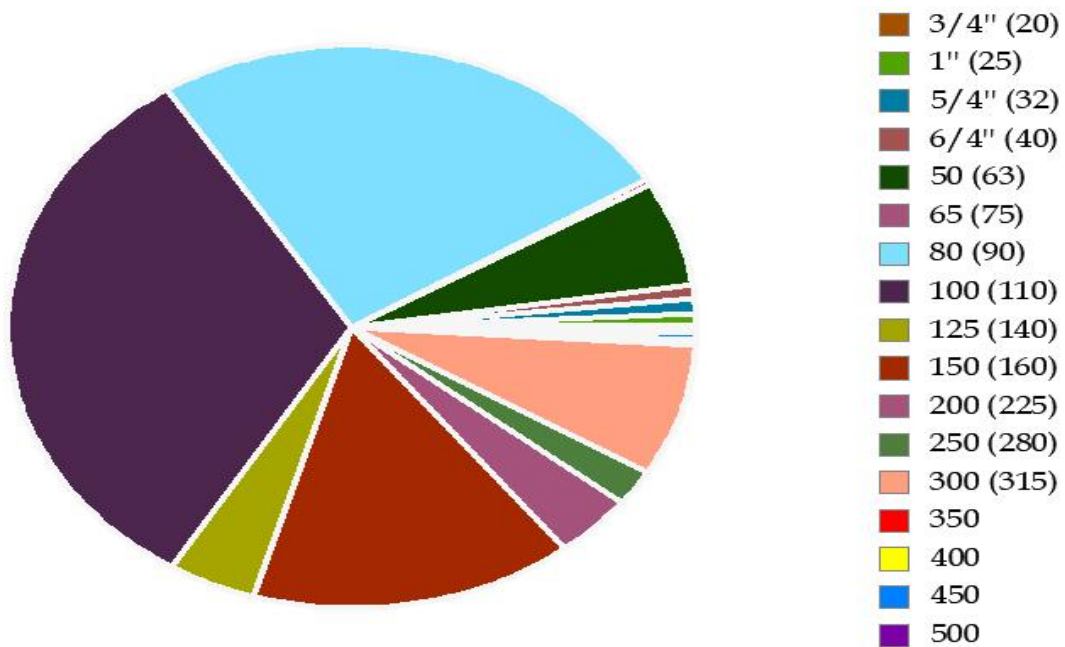
Хијерархија	%]	Дужина (м)
Примарна мрежа- ТРАНСПОРТНИ	15%	99.846
Секундарна мрежа - ДИСТРИБУТИВНИ	85%	553.641
Укупно	100%	653.487

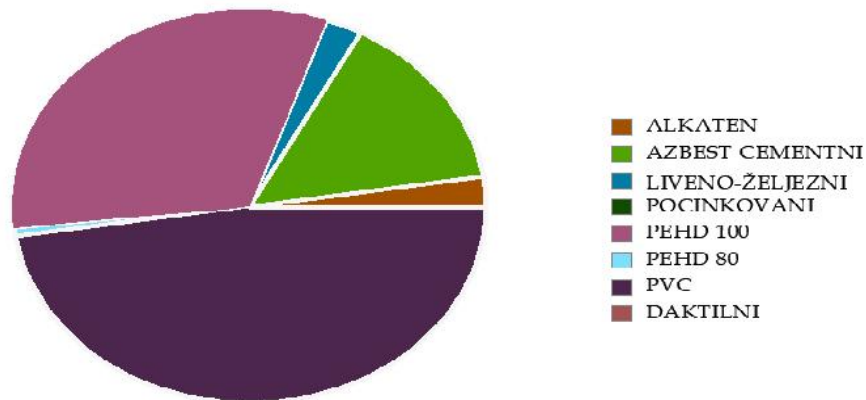
Заступљеност цјевовода у систему без прикључака (ДН)

ПРЕЦНИК	[%]	Дужина [м]
0	0,01%	119
3/4" (20 mm)	0,10%	685
1" (25 mm)	0,64%	4.189
5/4" (32 mm)	1,02%	6.684
6/4" (40 mm)	0,90%	5.871
50 (63) mm	5,98%	39.064
65 (75) mm	0,40%	2.632
80 (90) mm	24,97%	163.188
100 (110) mm	32,37%	211.560
125 (140) mm	4,01%	26.207
150 (160) mm	15,26%	99.729
200 (225) mm	3,72%	24.333
250 (280) mm	2,06%	13.443
300 (315) mm	7,51%	49.072
350 mm	0,12%	827
400 mm	0,14%	917
450 mm	0,39%	2.550
500 mm	0,37%	2.417
Укупно	100%	653.487

Заступљеност цјевовода у систему без прикључака (Материјал)

МАТЕРИЈАЛ	[%]	Дузина [м]
АЛКАТЕН	2,58%	16.848
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	14,62%	95.559
ДАКТИЛНИ	0,17%	1.079
ЛЖ	2,26%	14.757
ПОЦИНЧАН	0,09%	616
ПЕХД 100	33,63%	213.932
ПЕХД80	0,91%	5.935
ПВЦ	46,64%	304.761
Укупно	100,00%	653.487

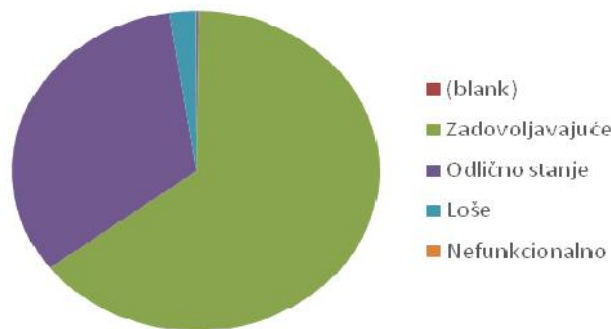

Просјечна година уградње цјевовода (просјечна старост)

МАТЕРИЈАЛ	Год. уградње
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	1977
ПВЦ (бланк)	1994
ПЕХД 100	2012
ЛЗ	1973
ДАКТИЛНИ	2012
АЛКАТЕН	1994
ПЕХД 80	1987
АЗБЕСТ-ЦЕМЕНТНИ	1983
ПОЦИНКОВАНИ	1973

Процијењено стање цјевовода

СТАЊЕ	[%]
(бланк)	0,20%
Задовољавајуће	63,68%
Одлично стање	31,97%
Лоше	4,11%
Нефункционално	0,04%
Укупно	100,00%

6. ШАХТОВИ

Шахтови [ком]

Укупно: 373

7. ЗАТВАРАЧИ / ВЕНТИЛИ

Заступљеност затварача у систему (ДН)

Прецник	[%]	[ком]
3/4"	0,24%	6
1"	0,16%	4
5/4"	0,12%	3
6/4"	0,20%	5
50	5,83%	145
80	51,69%	1286
100	19,65%	489
125	1,00%	25
150	13,79%	343
200	1,77%	44
250	1,33%	33
300	2,69%	67
350	0,08%	2
400	0,68%	17
500	0,76%	19
Укупно	100%	2.488

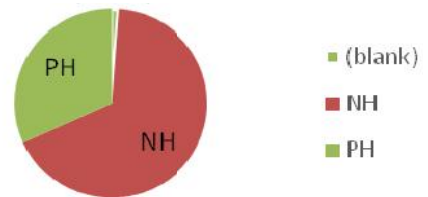
Заступљеност затварача у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
Затварач хидранта	33,44 %	832
Секторски	58,28 %	1.450
Ваздушни вентил	2,97 %	74
Прикључци	2,29 %	57
Затварач МИ	2,13 %	53
Остали	0,60 %	15
Затварач ММ	0,28 %	7
Укупно	100,00 %	2.488

8. ХИДРАНТИ

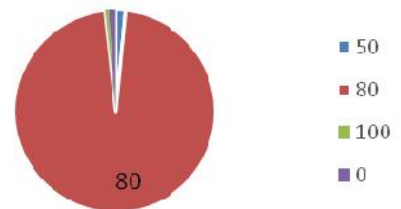
Заступљеност хидраната у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
НХ	65,82%	882
ПХ	34,18%	458
Укупно	100%	1340

Заступљеност хидраната у систему (ДН)

Пречник	[%]	[ком]
50	3,51%	47
80	96,04%	1287
100	0,45%	6
Укупно	100%	1340

Број хидраната по км дистрибутивне мреже

Број хидраната	Хидрант/км
1.340	2,05

9. ВАЗДУШНИ ВЕНТИЛИ (ВВ)

Заступљеност ВВ у систему (Тип)

Тип	[%]	[ком]
Аутоматски ВВ	11,27%	11
ВВ са 2 кугле	4,23%	3
ВВ са 1 куглом	84,50%	60
Укупно	100%	71

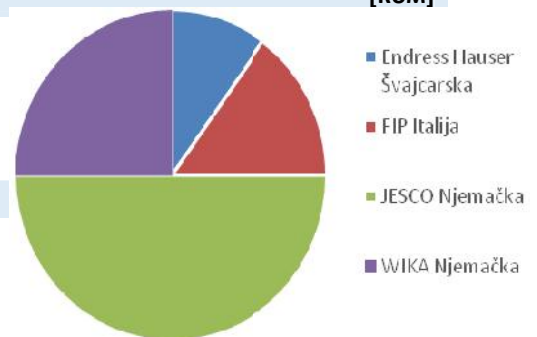
10. МЈЕРНА МЈЕСТА (ММ) - МЈЕРНИ УРЕЂАЈИ (МУ)

Заступљеност МУ (Тип)

Тип	[ком]
Ињектор хлора	10
Логер притиска	5
Мјерење протока	5
Укупно	20

Заступљеност МУ (Произвођач)

Произвођач	[%]	[ком]
Endress Hauser Швајцарска	10%	
FIP Италија	15%	
JESCO Нјемачка	50%	
WIKA Нјемачка	25%	
Укупно	100%	

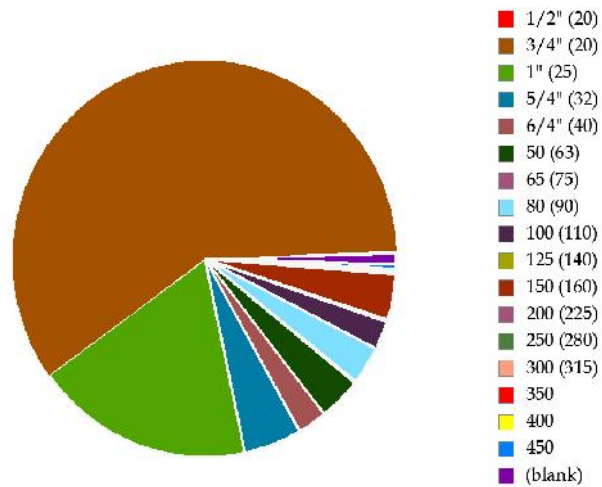
11. КВАРОВИ – подаци од 17.01.2014. до 31.12.2018.

Напомена: Приказани број кварова односи се на све кварове евидентиране у ГИС бази за дати период, укључујући и кварове на прикључцима и линијама који су у међувремену реконструисани.

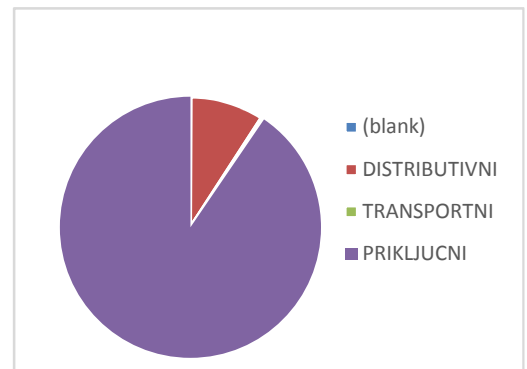
Заступљеност кварова по пречнику (ДН)

ПРЕЦНИК	[%]	[ком]
1/2"	0,22%	8
3/4"	59,39%	2163
1"	16,80%	612
5/4"	4,50%	164
6/4"	2,47%	90
50	3,46%	126
65	0,35%	13
80	3,57%	130
100	2,80%	102
125	0,14%	5
150	3,73%	136
200	0,19%	7
250	0,27%	10
300	0,38%	14
400	0,03%	1
450	0,03%	1
бланк	0,74%	60
Укупно	100%	3642

Тип кварова по врсти цјевовода

Хијерархија	[%]
ДИСТРИБУТИВНИ	15,98%
ТРАНСПОРТНИ	0,49%
ПРИКЉУЧНИ	83,53%
Укупно	100,00%

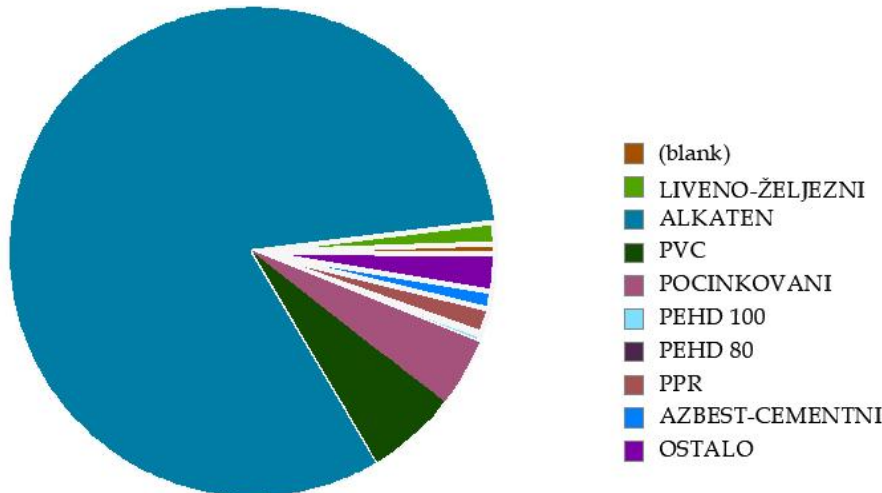
Тип квара по врсти материјала

Материјал	[%]	[ком]
ЦЈЕВОВОДУ	97,06%	3535
ФАЗОН.КОМАДУ-АРМАТУРИ / ФИТИНГУ	2,94%	107
Укупно	100%	3642

Заступљеност кварова по врсти материјала

Материјал	[%]	[ком]
(бланк)	0,69%	25
ЛЗ	1,34%	49
АЛКАТЕН	81,58%	2971
ПВЦ	5,79%	211
ПОЦИНЧАН	4,23%	154
ПЕХД 100	0,80%	29
ПЕХД 80	0,25%	9
ППР	1,34%	49
АЦ	1,46%	53
Остало	2,53%	92
Укупно	100,0%	3642

4. ОСТВАРИВАЊЕ РЕГИСТРОВАНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

4.1. СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Служба за информационо комуникационе технологије провела је све активности које се базирају на константном пружању системске и апликативне подршке свим секторима Друштва. Рад је базиран на доношењу нових системско – апликативних рјешења, корекције постојећих, планирању и реализацији информатичких рјешења за превазилажење проблема који се јављају у свакодневном раду.

Неке од активности које би се могле издвојити у посматраном периоду 2018. године су:

- обављање активности на успостављању Географског информационог система и радови на повезивању ГИС базе података, са базом података, корисника комуналних услуга;
- одржавање и ажурирање службене интернет странице А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина;
- редовни послови на одржавању и сервисирању рачунара и рачунарских компоненти;
- радови на унапређењу заштите рачунарске мреже и рачунара од вируса и неовлаштеног приступа подацима;
- обновљена лиценца антивирусног програма за заштиту битних рачунара и сервера у рачунарској мрежи водовода;
- одржавање и дорада, апликација и база података за софтверске апликације предузећа;
- постављање видео надзора на ПС 1;
- пуштање у рад апликације за Радне налоге;
- припремни радови за увођење апликације Електронска писарница за контролу, размјену, претрагу и праћење електронских докумената унутар Друштва;
- припремни радови за увођење апликације Интерни портал за размјену вијести и битних докумената унутар Друштва;
- припремни радови за увођење Кол-центра
- активности, на припреми рачунара и услужних програма за лиценцирање;
- свакодневно праћење и контрола кретања возила као и израда извјештаја помоћу апликације за ГПС праћење возила.

4.2. СТРУЧНА СЛУЖБА УПРАВЕ ДРУШТВА

4.2.1. Одјељење за заштиту животне средине

У току 2018. године Друштво је увело и примјењује Систем управљања безбиједношћу хране, усаглашен са захтјевима SRPS EN ISO 22000 : 2007 за област, експлоатација и дистрибуција воде запиће, што је и потврђено од стране овлаштеног сертификованог тијела.

4.3. ЕКОНОМСКО – ПРАВНИ СЕКТОР

4.3.1. Служба за правне, кадровске и опште послове:

- ❖ Одјељење за јавни регистар;
- ❖ Одјељење за правне и кадровске послове;
- ❖ Одјељење за опште послове и
- ❖ Одјељење за заједничке послове.

Радници Одјељења за јавни регистар у посматраном периоду 2018. године су свој рад базирали на склапању уговора о пружању комуналних услуга, на пословима везаним за израду и закључивање уговора о изради линија и проширењу водоводне и канализационе мреже, израда уговора о прикључцима на водоводну и канализациону мрежу за физичка и правна лица и све друге послове који спадају у редовне активности одјељења.

Овом приликом ћемо набројати неке од активности одјељења које су радници обавили у извјештајној години:

- сачињено 7 уговора о изради линија;
- сачињено 353 уговора о изради прикључка;
- обрађено 1.436 захтјева за регистрацију и пререгистрацију корисника комуналних услуга водоснабдијевања и одвођења отпадних вода;
- регистровано 3.213 корисника који су прикључени на новоизграђену фекалну канализациону мрежу;
- регистровано 76 корисника који су закључили уговор о одвожењу фекалног отпада;
- сачињено 1.440 уговора о пружању комуналних услуга;
- сачињено 46 споразума о раскиду уговора о пружању комуналних услуга;
- регистровано/пререгистровано око 1.362 корисника;
- сачињена 357 записника о регистрацији водомјера на инвеститоре у складу са чланом 55. Одлуке о водоводу и канализацији на подручју општине Бијељина („Сл.гл. општине Бијељина бр. 28/17);
- сачињено 416 записника о регистрацији корисника и
- сачињено 215 записника о стању на терену (ванредне провјере).

Радници Одјељења за правне и кадровске послове у току 2018. године обавили су послове везане за одјељење од којих ћемо неке набројати:

- сачињени и дистрибуирани уговори о раду, око 350;
- израда анекса уговора о раду за све запослене раднике, укупно 250;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о годишњем одмору, око 250;
- сачињена и дистрибуисана рјешења о додјели новчане помоћи, укупно 12;
- израда и ажурирање спискова радника, око 25;
- пријава и одјава запослених и пензионисаних радника у Пореској управи и измјене постојеће документације запослених радника и чланова оба одбора, око 60;
- израда одлука, закључака, препорука, правилника, записника, упутстава и других правних аката за потребе Управе Друштва, Надзорног одбора и Скупштине акционара око 600 докумената;
- покренуто 135 парничних поступака, 26 извршних поступака;
- укупно утужена вриједност је 157.673,63 КМ (на име испоручене, утрошене, а неплаћене воде и неизмирења дуговања по основу пружених услуга) од чега је наплаћено 101.770,03 КМ главног дуга;
- спроведена 3 дисциплинска поступка;
- ревидирано око 2000 старих судских предмета;
- сачињено и отпремљено око 300 дописа различите садржине, а запримљено око 200 поднесака на обраду и даље поступање;
- запримљено и обрађено 431, а отпремљено 531 судских поднесака и
- активно учествовали у 43 рочишта пред Основним судом у Бијељини и Окружним привредним судом у Бијељини;

Радници Одјељења за опште послов у току 2018. године обавили су послове везане за одјељење од којих ћемо неке набројати:

- редовно чишћење објекта Управне зграде, објекта у Хасама, објекта Водоторањ, објекта на изворишту воде за пиће „Грмић“ и објекта ППОВ-а у Великој Обарској;
- вршени су сервиси и различите врсте поправки на опреми и средствима за рад овог Друштва и
- послови видео, алармног и визуелног мониторинга над објектима овог Друштва.

Радници одјељења за заједничке послове у току 2018. године обавили су послове везане за одјељење од којих ћемо неке набројати:

- преузето, обрађено и евидентирано 189 регистратора у архивску грађу Друштва;

- преузето, обрађено и евидентирано у електронски и архивски досије, укупно 894 уговора за 2017. годину и 520 уговора за 2018. годину;
- запримљено, евидентирано и прослијеђено на даље поступање 217 захтјева за остваривање права из радног односа;
- спровођење активности из области заштите и здравља на раду и заштите од пожара и
- организована вјежба евакуације уз учешће припадника полиције, ХМП и цивилне заштите.

4.3.2. Служба наплате, читавања и искључивања водомјера

У току 2018. године, испоручено је **3.663.141** m³ воде, што је за **62.931** m³ или **1,69 % мање**, у односу на исти период претходне године.

Укупно регистрованих корисника, на дан 31. децембар 2018. године, на прикључак за воду је било 33.634, што је за 504 корисника **више** него на 31. децембар 2017. године.

У извјештајном периоду активности службе су првенствено биле усмјерене на што бољу наплату, тако да би проценат био на нивоу предвиђеном упутствима EBRD. Процент наплате, по свим категоријама потрошача, за посматрани период, је **99,84 %**, док је у истом периоду претходне године износио **98,95 %**. Све активности које служба спроводи су у циљу постизања што бољег процента наплате потраживања.

У извјештајном периоду, радници Службе наплате, читавања и искључивања водомјера, обавили су послове од којих ћемо неке набројати:

- припремљено је за Надзорни Одбор укупно 131 захтјев;
- Управи је поднесено 12 приједлога за додјелу допунске шифре;
- прослијеђено 10 дописа, рекламација на терену, комуналној полицији;
- покренуто је 85 налога по репрограму и редовном дуговању;
- редовно је вршена мјесечна достава рачуна и читавање стања водомјера;
- достављено је 1.607 опомена са налогом за искључење;
- на лични захтјев одјављено је 34 корисника услуга и
- техничкој служби одржавања поднесено је 206 налога.

Примјеном ИСО 9001:2008 знатно је побољшан увид у захтјеве корисника, чиме је знатно побољшан квалитет услуга.

Све ове активности се проводе с циљем одржања овако доброг процента наплате потраживања, јер је Уговором о зајму за изградњу канализационог система Града Бијељина, ово Друштво преузело обавезу да наплативост потраживања буде најмање 90%. Посматрајући укупну наплату, за извјештајни период, можемо слободно констатовати да је проценат наплате одличан, с обзиром на свеукупну економску ситуацију у друштву.

4.3.3. Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове

Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

Активности које је, Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове, обавило у извјештајном периоду, су:

- вођење главне књиге, контирање, припрема и књижење свих пословних промјена;
- вођење помоћне књиге у коју спадају сљедеће књиге: основних средстава, материјалног књиговодства, обрачуна плата, књиговодство купаца и књиговодство добављача;
- обрачунавање пореза на плате, ПДВ (мјесечни обрачун) и
- израда „периодичног обрачуна“.

Одјељење набавке

У периоду који је обухваћен овим извјештајем, Одјељење набавке је проводило активности које су планиране Планом пословања за 2018. годину и Програмом инвестиција за период 2017 – 2019. године те Планом набавке за 2018. годину. У 2018. години Одјељење је свој рад базирало на поступцима провођења набавке роба, радова и услуга, у складу са Законом о јавним набавкама, Одлукама Надзорног одбора и Управе Друштва. Поступак провођења јавних набавки је реализован у потпуности у складу са предвиђеном динамиком и правилницима који су дефинисани почетком године од стране Надзорног одбора, Управе друштва и Одјељења за набавке.

Одјељење набавке је у периоду, од 01.01.2018. до 31.12.2018. године провело укупно 99 поступака јавних набавки. Набавке се односе на: 17 набавки путем конкурентског захтјева (КЗ), 10 набавки путем отвореног поступка (ОП), 68 набавки путем директног споразума (ДС), 3 набавке путем преговарачког поступка по анексу II дио Б и 1 набавка по правилнику (посебан поступак).

Један поступак је поништен од стране Канцеларије за разматрање жалби Бања Лука на основу приговора потенцијалног добављача и исти је ријешен. Сви остали поступци су окончани додјелом уговора.

У посматраном периоду Одјељење је евидентирало и комплетирано укупно 2.737 улазних и 2.308 излазних фактура, што подразумијева да су фактуре исконтролисане и комплетиране у складу са устаљеном праксом о пријему документације.

Одјељење продаје

У посматраном периоду 2018. године, као понуђач, учествовали смо у поступцима јавних набавки и закључили посао за:

- поступак јавне набавке Одржавање кишне канализације у граду Бијељина и насељеном мјесту Јања за период 2018 – 2020. године;
- поступак јавне набавке радова изградња водоводних мрежа у мјесним заједницама на подручју Града Бијељина;
- поступак јавне набавке радова проширење водоводне мреже у МЗ Чардачине град Бијељина, у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице БиХ;
- поступак јавне набавке за извођење радова на реконструкцији дијела водоводне мреже у улицама: Војводе Петра Бојовића и Ђуре Даничића и
- поступак јавне набавке радова за проширење водоводне мреже у мјесту Амајлије.

Одлуком уговорног органа, у свим набројаним поступцима, изабрана је понуда А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина, као најповољнија.

4.4. ТЕХНИЧКИ СЕКТОР

4.4.1. Служба за производњу и дистрибуцију воде

На Изворишту „Грмић“, Служба за производњу и дистрибуцију воде, у току 2018. године, обавила је све редовне и ванредне радње, које су имале за циљ редовно снабдијевање становника, физичко – хемијски и микробиолошки, исправном водом за пиће.

Радници Службе за производњу и дистрибуцију воде су на вријеме обавили све техничке радње које су биле потребне за неометано функционисање система за дистрибуцију воде, а неке од њих су: мјерења подземних нивоа вода, испирања базена, цјевовода, површинских слојева бунара, свих пијезометара и свакодневна визуелна контрола рада опреме.

Такође, на пумпама су извршени потребни редовни ремонти самих пумпи и електро опреме на истим, као и сви редовни ремонти на осталој опреми на Изворишту „Грмић“. Успјешно је одговорено и на све ванредне случајеве који су били потребни ради неометаног водоснабдијевања.

Поменуте радње и редовни ремонти су неопходни и веома битни па бисмо истакли неке од њих:

- поправка квара на систему хлорисања;
- извршен ремонт Scada система са промјеном мјерача протока;
- поправка трафо станице на бустер станици Хасе, насталог услјед временских непогода;
- израда Студије изворишта Грмић;

- замјена трансмитера притиска на линији 4 магистралног цјевовода и
- уградња ултразвучног мјерача протока на линији 4 магистралног цјевовода.

У посматраном периоду 2018. године све горе поменуће активности су имале за циљ да стабилност система буде на задовољавајућем нивоу, а што се рефлектовало кроз непрекидно снабдијевање физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом 24 часа свих 365 дана у години.

4.4.2. Служба за управљање водоводном мрежом

Дјелокруг рада Службе за управљање водоводном мрежом обухвата одређени број активности и послова, који су према свом карактеру и врсти груписани у надлежности три одјељења и то:

- ❖ Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера;
- ❖ Одјељење за географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички модел (ГИС) и
- ❖ Одјељење за детекцију губитака.

Одјељење баждарнице, мјерне опреме и замјене водомјера у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2018. године обавило је сљедеће радње:

- редовна замјена водомјера којима је истекао рок употребе од 5 година, замјена истих се врши према унапријед одређеној динамици Службе за управљање водоводном мрежом и у складу са законским обавезама које регулишу ту област.

Укупно 3.332 замијењених водомјера профила $\varnothing 1/2'' - \varnothing 6/4''$;

- сервисирање и баждарење водомјера за све службе водовода које су у свом раду везане за мјерно мјесто тј. користе водомјер. Редовно сервисирање и баждарење истих се врши према унапријед одређеној динамици замјене и у складу са законским обавезама које регулишу ту област, на примјер: замјена неисправних дијелова, ванредна замјена неисправних те редовно сервисирање и баждарење.

Укупно 6.176 сервисираних и баждарених водомјера профила $\varnothing 1/2'' - \varnothing 6/4''$, за све службе које користе водомјер, као и за потребе трећих лица и

- отварање радних налога за одређене интервенције на водоводној мрежи: мањи кварови, затварање воде, грађевински и монтажни радови у објекту баждарнице.

Одјељење за ГИС, географско информациони систем, катастар подземних инсталација и хидраулички модел у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2018. године, извршило је сљедеће радње:

- редовно обилажење комплетног водоводног система Бијељина, прикупљање свих података, провјера исправности вентила, геодетско снимање потребних тачака, а све за потребе формирања ГИС базе;
- обављено геодетско снимање изведених водоводних линија, положаја постојећег цјевовода приликом „отварања“ цјевовода ради поправке кварова и израде нових прикључака;
- извршени увиђаји на терену и израда скица, исколчења на терену пројектованих нових линија те геодетско снимање, евидентирање и исцртавање нових линија и објеката водоводне и канализационе мреже на дигиталне катастарске планове и у ГИС базу.

Укупно 1.100 свих урађених увиђаја и

- спроведене су све остале активности које су у надлежности одјељења и Службе, како редовне тако и ванредне, за потребе свих Служби Друшта и надлежних одјељења Града Бијељина и остале.

Одјељење за детекцију губитака у Служби за управљање водоводном мрежом у току 2018. године извршило је сљедеће активности:

- рад на терену са опремом за детекцију губитака и
- давање потребних података које је прикупила и евидентирала служба, другим службама и другим правним и физичким лицима на основу њиховог захтјева.

4.4.3. Служба за пројектовање и развој

Развој водоводног система, предуслов је за остваривање најважније комуналне дјелатности, односно, основне дјелатности Друштва. Пословима пројектовања, израдом понуда и сагласности, радом на индивидуалним прикључцима и осталим радним активностима Службе развоја, генерише се важна техничка подршка основној дјелатности Друштва.

Неке од активности Службе развоја у току 2018. године су:

- прибављање сагласности за извођење радова на јавним површинама од надлежних општинских и републичких органа, израда информација и обавјештења за општинске органе, израда елабората за проширење водоводне и канализационе мреже, на подручју Града Бијељина;
- техничка припрема за извођење нових прикључака при чему је вршен увиђај на терену, израђен предмјер и предрачун;
- урађено је укупно 6.420 m ПЕ водоводних линија пречника 50 mm, 63 mm, 90 mm и 110 mm;

- наплаћено је 272 увиђаја за прикључак индивидуалних стамбених објеката на водоводну мрежу, 11 увиђаја за прикључак колективних стамбених и стамбено – пословних објеката на водоводну и канализациону мрежу и 4 увиђаја за прикључак индивидуалних стамбених објеката на канализациону мрежу и
- наплаћено је 258 прикључака на водоводну мрежу за индивидуалне и пословне објекте и 10 прикључака за колективне стамбене и стамбено – пословне објекте на водоводну мрежу.

4.4.4. Служба за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже

У Служби одржавања обављају се послови и задаци константног одржавања погонске исправности и функционисања водоводног и канализационог система.

Основне активности Службе за одржавање цјевовода и изградњу водоводне мреже односе се на спровођење превентивних активности у циљу спречавања настанка евентуалних кварова на мрежи као и интервенције које су усмјерене на отклањање истих.

Водоводну мрежу која је под режимом одржавања Службе одржавања чини око 647 km мреже и око 33.630 прикључака. Цијели овај систем подијељен је на 10 рејона и то:

- рејон 1 – Јања;
- рејон 2 – Којчиновац, Глоговац и Љесковац;
- рејон 3 – Патковача, Пучиле и Голо Брдо;
- рејон 4 – Хасе (Старе и Нове);
- рејон 5 – Обарска и Црњелово;
- рејон 6 – Амајлије, Дворови и Попови;
- рејони 7, 8 и 9 – Град Бијељина и
- рејон 10 – „Сјеверни прстен“, Батковић, Велино село, Даздарево...

Градске зоне (рејони 7, 8 и 9) су и даље „критичне“ области, што је сасвим разумљиво, ако се има у виду старост мреже, њена дужина као и број прикључака у овим зонама. Упоредо са изградњом канализационе мреже врши се реконструкција и водоводних инсталација тако да је за очекивати, да ће у неком будућем периоду, доћи до смањења броја интервенција у критичним зонама. И даље је највећи број кварова током љетњих мјесеци, када је потрошња воде највећа.

Кварови у шахтовима су најбројнији, што је разумљиво и углавном се свODE на поправку или замјену вентила као и замјену попуцалих поцинчаних цијеви (корозија).

У 2018. години, Служба је имала 117 интервенција на уличним цијевима, 25 на засуну (вентилу), 11 на хидранту и 675 интервенција на прикључцима гдје је евидентирано повећање у односу на 2017. годину.

Такође, у току посматраног периода положено је и 6.420 m цјевовода различитих профила, што је у односу на 2017. годину (7.891 m) смањење за 16,31%.

У оквиру механичарске радионице обављане су активности у складу са тренутном ситуацијом, односно сходно потребама које су везане за редовне сервисе и ванредне поправке на возном парку Друштва, а односе се на аутомобиле, теретна возила, машине и уређаје.

4.4.5. Служба за лабораторију и лабораторијске послове

Основне физичко – хемијске и микробиолошке анализе, обављају се у интерној лабораторији А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина.

Служба за лабораторију и лабораторијске послове, у току 2018. године, свакодневно је обављала хемијске и микробиолошке анализе, сирове воде, према дефинисаном плану који предвиђа свакодневно узимање 8 узорак из дистрибутивне мреже, 2 узорка из бунара који су у функцији, испирање мреже, као и контролу концентрације резидуалног хлора узорак воде узетих из хлорне станице (три пута у року од осам сати).

Број и врста узорковања које су спроведене у посматраном периоду 2018. године, се односи на сљедеће:

- 606 анализа узорак воде узетих из бунара;
- 1936 анализа узорак воде узетих из дистрибутивне мреже;
- 28 испирања и анализа пијезометара;
- 21 испирање и анализа мртвих слојева бунара;
- 5 дезинфекција бунара;
- 38 дезинфекција водоводних инсталација стамбених и пословних објеката;
- 29 дезинфекција новоизграђених и реконструисаних водоводних линија;
- 885 испирања дистрибутивне мреже (крајеви дистрибутивне мреже);
- 5.290 анализа на резидуални хлор, узорци воде узети из хлорне станице;
- 670 анализа микробиолошких узорак узетих након дезинфекције новоизграђених цјевовода и дезинфекције водоводних инсталација стамбених и пословних објеката и
- 172 физичко – хемијске анализе (екстерне).

С обзиром на Правилник о здравственој исправности воде за пиће, (Сл. гл. РС 88/17) у 2018. години, спроведене су и екстерне контроле од стране јавно здравствене установе и то:

- 428 основних физичко – хемијских анализа;
- 428 основних микробиолошких анализа;

- 14 периодичних прегледа и
- 8 прегледа на параметре новог захвата.

Наведене активности Службе лабораторије се врше с циљем сталног одржавања квалитета воде за пиће под контролом и обезбјеђења хигијенске исправности исте.

Анализе урађене у нашој лабораторији су показале, што су потврдиле и анализе урађене од стране јавно здравствених установа, (Регионални завод из Зворника, Завод за јавно здравље Београд), **да је вода за пиће, која се дистрибуира са Изворишта „Грмић“, као и вода у дистрибутивној водоводној мрежи, ИСПРАВНА, како у физичко – хемијском погледу, тако и у погледу микробиолошких особина.**

4.5. СЕКТОР ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ

4.5.1. Служба за управљање постројењем за пречишћавање отпадних вода

Радови на Постројењу за пречишћавање отпадних вода у Великој Обарској, за посматрани период су се заснивали на редовним пословима, а то су: послови на одржавању опреме и постројења, радови на одржавању хигијене на постројењу и активности на лабораторијским анализама и калибрацијама аналитичке опреме.

За период који је обухваћен овим извјештајем пречишћено је 1.605.000 m³ отпадне воде, при чему је из СБР базена исцрпљено 35.081 m³ сировог муља. Дехидратацијом, односно центрифугирањем сировог муља произведено је око 1.700 m³ дехидрираног муља (муљног колача) од 19 до 22 % сувоће.

Радници постројења за ППОВ су обавили низ пратећих активности на пречистачу које су уско везане за само функционисање истог. У складу са препорукама за редовно одржавање изводе се третмани: механички, биолошки и третман муља. Спроводиле су се активности на редовном одржавању опреме, према задатим процедурама, одржавање прописане хигијене и чишћење механичке и аутоматске опреме пречистача.

Што се тиче активности лабораторије на постројењу за пречишћавање отпадних вода, издвојићемо неке од анализа које су рађене у току године и то:

- 101 анализа сирове отпадне воде и пречишћене отпадне воде;
- 514 анализа узорака из СБР-а;
- 123 анализе полимеризованог муља;
- 137 анализа сировог муља;
- у наведеном периоду, рађене су редовне калибрације процесних сонди за мјерење ПХ, редокс потенцијала и кисеоника на мјесечном нивоу и

- извршено је еталонирање мјерне лабораторијске опреме (пећ за жарење, БПК инкубатор, сушница, терморектор, стаклени термометар и аналитичка вага) од стране овлаштене фирме Орао.

4.5.2. Служба за управљање канализационом мрежом

Служба за управљање канализационом мрежом је свој рад у посматраном периоду 2018. године, базирала на сљедећим активностима:

- активност одржавања фекалних колектора у Лозничкој улици и насељима Ковиљуше и Пет језера одвијала се по плану, два пута годишње. Такође и фекални колектори који су недавно изграђени се прегледају и одржавају према годишњем плану одржавања;
- у мају мјесецу уведена је нова активност у служби у виду одржавања септичких јама домаћинствима према склопљеним уговорима;
- радови на одржавању кућних савјета су се састојали из планираног, редовног одржавања, уз интервенцију фекалне цистерне и
- послови на одржавању фекалних пумпних станица, у погледу редовног обилажења и одржавања. У фебруару ове године ПС су предате у надлежност Службе за управљање ППОВ.

Фекалном цистерном је одвезено укупно 530 тура фекалног отпада, а специјално возило за пробијање канализације је имало 485 сати рада.

5. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕШНОСТИ И ВОДНИ БИЛАНС

У овом дијелу ћемо приказати расподјелу потрошње воде у систему то јест стандардни водни биланс по такозваној IWA – методологији. На основу података из водног биланса могу се међусобно упоређивати разни водни системи (Benchmarking). IAW методологија, као вриједност за поређење водних система дефинише такозване ILI – индикатор. Овај индикатор даје однос постојећих стварних губитака и неизбјежних стварних губитака.

Основни елементи водног биланса за 2018. годину су:

5.657.948 m³ захваћена вода која се дијели:

- 3.663.127 m³ фактурисана или приходована вода и
- 1.994.821 m³ разлика или неприходована вода

Узроци због којих долази до разлике између захваћене и фактурисане количине воде могу се класификовати у три групе:

1) Нефактурисана овлаштена потрошња воде која се троши на редовно и планирано одржавање потребне здравствене исправности воде за пиће (дезинфекција, испирање или прање постојећих и нових водоводних објеката), вода за ватрогасне потребе, вода за цистерне или резервоаре код замућења воде у цјевоводу, вода за потребе баждарнице, за потребе хлорисања, властите потребе и сл.

2) Привидни губици воде се састоје из:

- нелегалне потрошње воде (крађа воде);
- нерегистроване потрошње воде настале због непрецизности водомјера потрошача (може да износи чак 20 % због стварања талога, каменца у вомјерима који повећава непрецизност и код нормалних протока – зато се водомјери за домаћинства мијењају након 5 година, а за индустрију након 3 године) и
- грешака приликом уноса података потрошње и слично.

3) Стварни губици воде настали због кварова и пропуштања водоводног система до потрошача, због неисправних вентила и других кварова.

НЕФАКТУРИСАНА ОВЛАШТЕНА ВОДА (технолошка вода) – процјена

Редни број	Назив – опис	Количина воде m ³
1.	Потрошњ. воде за санитарне потребе (А.Д. Вик)	5.915
2.	Испирање мреже због радова на истој, дезинфекција и анализа воде	5.160
3.	Прање, заливање, пуњење цистерни	1.000
УКУПНО		12.076

Распоред губитака воде у граду Бијељина према IWA методологији

:	1:	1:	1:	-	1:		
		3.479.971	3.479.971	- /	-		
	-	-	2:	3:	-	2:	
			183.156	183.156	- 12.075		-
	5.657.948	2:	3:	4:	- 73.262		-
			366.313	366.313	- 293.050		
	1.994.821	4:	4:	7:	-		2.190.051
			1.628.508	1.628.508	- /		
			9:	8:	- /		
				9:	- 977.105		

Претпоставке:

- привидни губици су процијењени на 10 % укупно регистроване потрошње, односно по 2 % илегалне потрошње и 8 % нетачности водомјера;
- компоненте стварних губитака: 40 % губици у дистрибутивној мрежи, 60 % губици на прикључцима и
- ненаплаћена регистрована потрошња 5 % од укупно регистроване потрошње.

ILI – показатељ израчунавамо по формули $ILI = CARL / UARL$

CARL = годишњи стварни губици: 1.628.508 m³

UARL = неизбјегне губитке израчунавамо према изразу:

$UARL = (18 * Lm + 0,8 * Nr + 25 * Lp) * p / 1.000$

Lm – укупна дужина дистрибутивне мреже (km)

Lp – дужина цијеви прикључака (km)

Nr – број прикључака

P – просјечна висина радног притиска у систему (m)

UARL – неизбјегни годишњи стварни губици воде (Unavoidable Annual Real Losses)

Lm (km)	653
Lp (km)	163
Np	33.133
p (m)	32
UARL (m³/dan)	1.355
UARL (m³/god)	494.477

ILI = CARL / UARL =		3,29	B/C
ILI			
< 4	< 2		,
4-8	2-4		;
8-16	4-8		;
>16	> 8		;

Технички индикатор стварних губитака TIRL:

TIRL = стварни губици * 1.000/365/укупни број прикључака

TIRL – L/дан/прикључку = 134,66 L/дан/прикључку

Индикатори неизбјежних губитака UARL:

URAL = (18*Lm + 0,8*Np + 25*Lp) / Np*p

Ural – L/дан/прикључку = 40,89 L/дан/прикључку

ILI = TIRL / UARL = 3,29

Међународна матрица категорија NRW (необрачуната вода)

Редни број	Категорија показатеља управљање m NRW	Вода која не подноси приход – NRW (литара/прикључак/дан) у вријеме када је систем под средњим притиском од:				
		10 m	20 m	30 m	40 m	50 m
1.	A1	< 55	< 80	< 65	< 75	< 85
2.	A2	55-100	80-160	105-210	130-260	155-310
3.	Б	110-120	160-320	210-420	260-520	310-620
4.	Ц	220-400	320-600	420-800	520-1000	620-1200
5.	Д	> 400	> 600	> 800	> 1000	> 1200

Основни економски показатељи

		(³ /)	(/ ³)**	/	%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.		183.156	0,10	17.500	5
2.		366.313	0,10	35.000	10
3.		1.628.508	0,06	100.739	29
		2.177.977		153.239	44
		2.831.370,56			
	/ (1,3 / ³)				

Претпоставка: 350.000 КМ/год. Трошкови пумпања воде

Цијена воде која се стварно изгуби = трошкови пумпања / укупно произведена вода

6. ОДЈЕЉЕЊЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

Одјељење интерне ревизије, у складу са Годишњом студијом ризика и планом рада Одјељења интерне ревизије, у 2018. години, обавило је сљедеће ревизије:

- израда Годишње студије ризика за 2018. годину;

- израда Плана рада интерне ревизије за 2018. годину;
- извршавало интерне ревизије по врсти и периоду утврђене Планом;
- присуство попису имовине, потраживања и обавеза и
- дало оцјену конкретног поступка књиговодственог обухвата по захтјеву Управе.

Активности Одјељења за интерну ревизију, у протеклом периоду, су највећим дијелом биле усмјерене на реализацију плана, кроз израду ревизорских извјештаја. Ревизорски извјештаји су били у сврху пружања довољно информација, које указују на ниво поузданости система интерних контрола у организационом дијелу Друштва, који је предмет односне ревизије. Такође, акценат је стављен на побољшање и јачање система интерних контрола као и препознавање и ублажавање могућег ризика и остварења планираних циљева Друштва.

7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

7.1. Биланс стања

Актива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2017.	01.01 - 31.12. 2018.
1.1. Стална имовина	61.674.363,00	68.946.197,00
Концесије, патенти, лиценце и оста. права	51.508.152,00	50.430.542,00
Остала нематеријална средства	2.371.643,00	2.380.796,00
Аванси и нематеријална средства у припр.	1.589.849,00	10.068.856,00
Земљиште	57.623,00	57.623,00
Грађевински објекти	5.781.256,00	5.443.387,00
Постројења и опрема	334.182,00	510.374,00
Улагање на туђим некр. постро. и опреми		24.799,00
Ава. и некр. пост. опрем. и инве. некрету при.	13.380,00	13.380,00
Остали дугорочни финансијски пласмани	13.965,00	10.931,00
Одложена пореска средства	4.313,00	5.509,00
1.2. Текућа имовина	4.071.439,00	3.463.793,00

Залихе материјала	269.783,00	614.216,00
Дати аванси	6.764,00	9.929,00
Купци - повезана правна лица	110.397,00	84.634,00
Купци у земљи	1.356.600,00	1.397.409,00
Друга краткорочна потраживања	4.223,00	79.779,00
Краткорочни финансијски пласмани	3.220,00	3.284,00
Готовински еквиваленти и готовина	149.575,00	112.082,00
Порез на додату вриједност	11.595,00	11.733,00
Активна временска разграничења	2.159.282,00	1.150.727,00
Пословна актива	65.745.802,00	72.409.990,00
Ванбилансна актива		
Укупна актива	65.745.802,00	72.409.990,00

1.1. Стална имовина Друштва у износу од 68.946.197,00 КМ обухвата:

- концесије, патенти, лиценце и остала права у износу од 50.430.542,00 КМ, а која се односе на новоизграђени канализациони систем са роком управљања од 50 година и Постројење за пречишћавање отпадних вода;
- остала нематеријална улагања у износу од 2.380.796,00 КМ, а која се односе на земљиште са трајним правом кориштења, укупне вриједности од 2.326.405,00 КМ и књиговодствене програме у износу од 54.391,00 КМ (садашња вриједност);
- авансе и нематеријална средства у припреми у износу од 10.068.856,00 КМ се односе на привремене ситуације извођача радова Бук промет д.о.о. Бијељина и Хигра д.о.о. Бијељина за изградњу канализационог система који се финансира из добијених донаторских средстава фонда ОРИО;
- земљиште у износу од 57.623,00 КМ;
- грађевински објекти по садашњој вриједности у износу од 5.443.387,00 КМ, а који се односе на грађевине, водоводну мрежу и прикључке који су послуже извршене Прве процјене основних средстава уведене у евиденцију основних средстава Друштва и новоизграђени објекти лабораторије, бустер станице Хасе, Љесковац и водоводне мреже;

- постројења и опрема по садашњој вриједности у износу од 510.374,00 КМ, а која се односи на транспортна средства, опрему за бунаре, трафо станицу и разводни ормари, рачунарску опрему, канцеларијски намјештај, лабораторијску опрему и др;
- улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми у износу 24.799,00 КМ, а које се односи на изградњу прикључка фекалне канализационе мреже насеља Ковиљуше на главни фекални колектор који је у власништву Града;
- аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми у износу од 13.380,00 КМ;
- остали дугорочни финансијски пласмани у износу од 10.931,00 КМ,
- одложена пореска средства у износу од 5.509,00 КМ, настала по основу веће рачуноводствене амортизације у односу на пореско признати расход амортизације некретнина, постројења и опреме.

1.2. Текућа имовина Друштва у износу од 3.463.793,00 КМ обухвата:

- залихе материјала у износу од 614.216,00 КМ;
- дати аванси у износу од 9.929,00 КМ;
- купце – повезана правна лица у износу 84.634,00 КМ и купце у земљи у износу од 1.397.409,00 КМ, а која се односе на потраживања за испоручену воду и извршене услуге од правних и физичких лица, старија од 365 дана;
- друга краткорочна потраживања у износу од 79.779,00 КМ;
- краткорочне финансијске пласмане у износу од 3.284,00 КМ;
- готовинске еквиваленте и готовину у износу од 112.082,00 КМ;
- порез на додату вриједност у износу од 11.733,00 КМ и
- активна временска разграничења у износу од 1.150.727,00 КМ, а која се односе на авансне ситуације извођача радова Бук промет д.о.о. Бијељина и Хигра д.о.о. Бијељина за изградњу канализационог система који се финансира из добијених донаторских средстава фонда ОРИО у износу од 852.971,00 КМ, унапријед обрачунате камате по репрограму који је закључен са ЈП Воде у износу од 37.272,00 КМ, унапријед обрачунате камате за набавке радних машина путем лизинга у износу од 34.146,00 КМ и обавезе утврђене у контроли Управе за индиректно опорезивање укључујући и обрачунате затезне камате у износу од 226.338,00 КМ.

Пасива

ПОЗИЦИЈА	01.01 - 31.12. 2017.	01.01 - 31.12. 2018.
2.1. Капитал	14.150.862,00	13.721.264,00
Акцијски капитал	10.009.225,00	10.009.225,00
Законске резерве	1.000.923,00	1.000.923,00
Ревалоризационе резерве	985.925,00	985.925,00
Нераспоређени добитак ранијих година	1.484.836,00	2.154.789,00
Нераспоређени добитак текуће године	669.953,00	
Губитак текуће године		429.598,00
2.2. Дугорочна резервисања	34.612.289,00	41.123.140,00
Резервисања за накнаде и бенефици. запо.	34.551,00	36.604,00
Разграничени прих. и примљене донације	34.429.018,00	40.079.650,00
Остала дугорочна резервисања	148.720,00	1.006.886,00
2.3. Обавезе	16.982.651,00	17.565.586,00
Дугорочни кредити	10.336.070,00	9.838.153,00
Дугороч. обавезе по финансијском лизингу	119.650,00	260.867,00
Кратко. кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности	1.766.254,00	1.599.998,00
Дио дуго. финанси. обаве. који за плаћање доспијева у периоду до годину дана	1.995.186,00	2.416.195,00
Примљени аванси, депозити и кауције	224.697,00	247.887,00
Добављачи - повезана правна лица	5.458,00	5.973,00
Добављачи у земљи	591.068,00	1.012.678,00
Добављачи из иностранства	80.223,00	80.566,00
Остале обавезе из пословања	215,00	
Обавезе за зараде и накнаде зарада	545.925,00	543.606,00
Друге обавезе	50.477,00	43.608,00

Порез на додату вриједност	58.378,00	321.426,00
Обаве. за остале порезе, допр. и др. дажб.	292.113,00	341.507,00
Обавезе за порез на добитак	131.327,00	67.512,00
Пасивна време. разгран. и краткор. резе.	785.610,00	785.610,00
Пословна пасива	65.745.802,00	72.409.990,00
Ванбилансна пасива		
Укупна пасива	65.745.802,00	72.409.990,00

2.1. Капитал Друштва у износу од 13.721.264,00 КМ обухвата:

- акцијски (основни) капитал у износу од 10.009.225,00 КМ. Број емитованих акција је 10.009.225, а номинална вриједност једне акције на 31. децембар 2018. године је 1,00 КМ;
- законске резерве у износу од 1.000.923,00 КМ и чине 10 % у односу на акционарски капитал;
- ревалоризационе резерве у износу од 985.925,00 КМ, настале су као резултат процјене вриједности земљишта;
- нераспоређени добитак ранијих година у износу од 2.154.789,00 КМ и
- губитак текуће године у износу од 429.598,00 КМ.

2.2. Дугорочна резервисања у износу од 41.123.140,00 КМ обухвата:

- резервисања за накнаде и бенефиције запослених у износу од 36.604,00 КМ, односе се на резервисања за отпремнине код одласка радника у пензију;
- разграничене приходе и примљене донације у износу од 40.079.650,00 КМ односе се на примљене донације за изградњу канализационог система Града Бијељина и
- остала дугорочна резервисања у износу од 1.006.886,00 КМ се односе на задржане ретенције по привременим ситуацијама извођача радова Бук промет д.о.о. Бијељина и Хигра д.о.о. Бијељина за изградњу канализационог система из обезбијеђених донаторских средстава фонда ОРИО.

2.3. Обавезе Друштва у износу од 17.565.586,00 КМ обухватају:

- дугорочни кредити у износу од 9.838.153,00 КМ, а који се односе на два дугорочна кредита која су одобрена овом Друштву од стране ЕБРД-а за

изградњу канализационог система Града Бијељина и кредита код НЛБ банке Бања Лука;

- дугорочне обавезе по финансијском лизингу у износу од 260.867,00 КМ се односе на обавезе по основу дугорочног лизинга који је овом Друштву одобрен од стране „Raiffeisen leasing“ д.о.о. Сарајево за набавку радне машине – багера и специјалног возила за чишћење канализације Woma;
- краткорочни кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности у износу од 1.599.998,00 КМ, а које се односе на обавезе по основу краткорочних кредита код пословних банака;
- дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање у периоду до једне године у износу од 2.416.195,00 КМ, а које се односе на обавезе по основу дугорочних кредита и финансијског лизинга које доспијевају на наплату до годину дана;
- примљене авансе, депозите и кауције у износу од 247.887,00 КМ;
- добављаче – повезана правна лица у износу од 5.973,00 КМ;
- добављаче у земљи у износу од 1.012.678.,00 КМ, а односе се на неплаћене рачуне за набављени материјал и извршене услуге;
- добављаче из иностранства у износу од 80.566,00 КМ;
- обавезе за зараде и накнаде зарада у износу од 543.606,00 КМ;
- друге обавезе у износу од 43.608,00 КМ, а односе се на обавезе по основу камата из односа са другим лицима, камата на дугорочне кредите за изградњу канализационог система;
- порез на додатну вриједност у износу од 321.426,00 КМ, а односи се на дуг по основу ПДВ пријаве за децембар 2018. године у износу од 100.216,00 КМ који је измирен 10. јануара 2019. године, док се преостали дио обавезе, у складу са Рјешењем о плаћању обавеза на рате, измирује у мјесечним ратама.
- обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 341.507,00 КМ, а односе се на накнаде за коришћење воде, накнаде за шуме и противпожарну заштиту;
- обавезе за порез на добитак у износу од 67.512,00 КМ;
- пасивна временска разграничења и краткорочне резерве у износу од 785.610,00 КМ, а која се односе на текуће доспијеће разграничених прихода од донација, а годишње се оприходује износ у висини обрачунате амортизације.

7.2. Биланс успјеха

Приходи

Табела број – 1

Ред. број	Конто	Приходи	План за 2018. годин	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2017.	2018.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	610000	Приходи од испоруке воде повезана правна лица	26.000,00	25.122,00	27.222,00	108,36	104,70
2	610001	Приходи од канализације повезана правна лица	11.000,00	10.157,00	10.914,00	107,45	99,22
3	610100	Приходи од продаје услуга повезана правна лица	250.000,00	253.286,00	309.042,00	122,01	123,62
4	611200	Приходи од изградње и одржавања водоводне мре.	80.000,00	105.551,00	59.246,00	56,13	74,06
5	611300	Приходи од прикључака и механизације	350.000,00	269.229,00	257.530,00	95,65	73,58
6	611400	Приходи од испоруке воде предузећима	425.000,00	423.000,00	405.670,00	95,90	95,45
7	611500	Приходи од испоруке воде индивидуалн. корисницима	5.600.000,00	5.582.611,00	5.562.209,00	99,63	99,33
8	611510	Приходи од накнаде за одржавање система			37.530,00		
9	611600	Приходи од канализације	1.400.000,00	1.145.159,00	1.367.568,00	119,42	97,68
10	611610	Прих. од одрж. септичк. јама			2.562,00		
11	611700	Приходи од рада специјалног возила	25.000,00	19.253,00	18.289,00	94,99	73,16
12	611800	Приходи баждарнице	10.000,00	5.057,00	7.638,00	151,04	76,38
13	611900	Остали приходи	65.000,00	67.920,00	40.290,00	59,32	61,98
14	611910	Хлорисање инсталација	5.000,00	1.585,00	1.622,00	102,33	32,44
15	621000	Приходи по основу активир. сопствених учинака		102.653,00		0,00	

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

16	650200	Приходи од дотација	680.000,00	672.273,00	672.273,00	100,00	98,86
17	650210	При. од дота. програма кор. прих. од посеб. вод. накнада			70.000,00		
18	651100	Приходи од закупнина		9.493,00	8.940,00		
19	652000	Приходи од донација	100.000,00	112.091,00	113.119,00	100,92	113,12
20	652900	Приход. од осталих донација		2.359,00	2.359,00	100,00	
21	652910	Приходи од донација за услуге надзора ППОВ	26.000,00	50.069,00	25.035,00	50,00	96,29
22	652911	Приходи од осталих донациј. IAWD удружење водовода			29.337,00		
23	659000	Приходи од рефундација	25.000,00	27.123,00	24.915,00	91,86	99,66
24	659500	Приходи од лабораторије	10.000,00	5.195,00	7.260,00	139,75	72,60
25	659600	Приходи од израде пројектне документације	5.000,00	6.989,00		0,00	0,00
26	659700	Остали приходи - накнаде штете, судске таксе и сл.	15.000,00	20.994,00	8.770,00	41,77	58,47
27	659800	Проширење изворишних капацитета - накнаде	100.000,00	87.658,00	139.631,00	159,29	139,63
28	659900	Остали пословни приходи за које није прописан посебан	40.000,00	36.499,00	53.633,00	146,94	134,08
29	661000	Прихо. камата по кредитима	90.000,00	372,00	314,00	84,41	0,35
30	661200	Приходи од камата по купопродајним односима		57.693,00	36.711,00	63,63	
31	661900	Приходи од камата по другим основама		1.098,00	152,00	13,84	
32	677000	Наплаћена отписана потраживања од предузећа	110.000,00	35.470,00	81.937,00	231,00	74,49
33	677010	Наплаћена отписана потраживања од предузећа		730,00	395,00	54,11	
34	677100	Напла. отписана потражи. од индивидуалних корисника		71.862,00	69.161,00	96,24	

35	679300	Приходи од укидања неискориште. резервисања		270.000,00			
36	679400	Приход. од укидања обавеза		294.203,00			
37	679700	Прихо. од укидања резерви. за накнаде и бене. запослен.	10.000,00	4.985,00	6.195,00	124,27	61,95
38	679900	Остали непоменути приходи	10.000,00	3.479,00	978,00	28,11	9,78
Укупни приходи:			9.468.000,00	9.781.218,00	9.458.447,00	96,70	99,90

У посматраном периоду 2018. године, остварени су укупни приходи у износу од **9.458.447,00 КМ** и мањи су од планираних за 0,10 %, а од остварених прихода у истом периоду 2017. године, су мањи за **3,30 %**. У структури укупних прихода, најзначајније учешће имају приходи од испоруке воде и приходи од канализације, ови приходи су остварени у укупном износу од **7.413.675,00 КМ**, што представља **78,38 %** укупно остварених прихода.

Приходи који су знатно повећани, у односу на исти период претходне године, су:

- приходи од испоруке воде повезана правна лица 8,36 %
- приходи од канализације повезана правна лица 7,45 %;
- приходи од продаје услуга повезаним правним лицима 22,01 %;
- приходи од канализације и одржавања септичких јама 19,65 %;
- приходи од баждарнице 51,04 % и
- приходи од проширења изворишних капацитета – накнаде 59,29 %.

Расходи

Табела број – 2

Ред. број	Конто	Расходи	План за 2018. годину	Остварено у периоду од 01.01 - 31.12.		Индекс	
				2017.	2018.	6/5	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	511000	Трошкови сирови. и материј.	700.000,00	719.789,00	674.547,00	93,71	96,36
2	511010	Трошко. лаборатор. материј.	110.000,00	51.010,00	71.791,00	140,74	65,26
3	511100	Трошко. резервних дијелова	28.000,00	28.188,00	41.345,00	146,68	147,66
4	512200	Трошк. канцелар.материјала	27.000,00	22.575,00	22.466,00	99,52	83,21
5	512300	Трошкови ауто гума	8.000,00	5.553,00	4.544,00	81,83	56,80
6	512400	Трошков. осталог материјала	15.000,00	12.550,00	13.344,00	106,33	88,96
7	512500	Отпис ситног инвент. и алата	45.000,00	45.006,00	70.790,00	157,29	157,31
8	513000	Трошкови горива и мазива	125.000,00	100.034,00	157.447,00	157,39	125,96
9	513300	Трошк. електричне енергије	430.000,00	393.404,00	391.358,00	99,48	91,01
10	520000	Трошкови бруто зарада	3.850.000,00	3.837.813,00	4.276.474,00	111,43	111,08
11	522000	Трошкови бруто накнада Управљачког одбора	136.000,00	31.841,00	31.841,00	100,00	23,41
12	522100	Трошкови бруто накнада Надзорног одбора		31.344,00	31.841,00	101,59	
13	522200	Трош. бруто накна. ПИУ тима		41.460,00	39.801,00	96,00	
14	523000	Трошкови бруто накнада одбора за ревизију		29.851,00	29.851,00	100,00	
15	524000	Отпремни. за одлазак у пен.		4.985,00	6.195,00	124,27	
16	524300	Помоћ запосленом и пород.		27.981,00	24.787,00	88,59	
17	525000	Трошкови дневница на службеном путу		9.627,00	10.470,00	108,76	
18	529000	Накнада трошкова превоза у јавном саобраћају	270.000,00	48.955,00	52.571,00	107,39	19,47
19	529200	Регрес за кориштење годишњег одмора		139.054,00	177.095,00	127,36	

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

20	529300	Јубиларне награде		4.229,00	9.983,00	236,06	
21	529900	Остала лич.прим.нов.дје.пак.		47.968,00	8.064,00	16,81	
22	531000	Трошкови превоза	20.000,00	37.748,00	38.994,00	103,30	194,97
23	531300	Трошкови ПТТ услуга	55.000,00	55.134,00	64.888,00	117,69	117,98
24	532000	Трошк. за услуге на текућем одржав. основних средстава	65.000,00	63.778,00	112.792,00	176,85	173,53
25	533000	Трошк. закупнине пословног про. правна лица и предузе.	2.400,00	2.359,00	2.359,00	100,00	98,29
26	535000	Трошкови огласа на радију телевизији и у биоскопима	70.000,00	59.756,00	57.246,00	95,80	81,78
27	535900	Остали трошкови за рекламу и пропаганду		12.817,00	85.407,00	666,36	
28	539100	Трошков. комуналних услуга	30.000,00	9.839,00	10.164,00	103,30	33,88
29	539200	Трош. за услуге заш. на раду	25.000,00	9.916,00	2.416,00	24,36	9,66
30	539500	Произво. услуге по уговору о привреме. и поврем. посло.	15.000,00	20.327,00	20.346,00	100,09	135,64
31	539600	Бакте. и хемијска анал. воде	67.000,00	49.470,00	70.265,00	142,04	104,87
32	539900	Трошк. осталих прои. услуга	250.000,00	321.133,00	417.346,00	129,96	166,94
33	539910	Трошк. осталих производних услуга - услуге надзор. ППОВ	26.000,00	50.069,00	25.034,00	50,00	96,28
34	540000	Трошкови амортизације	1.700.000,00	1.661.032,00	1.690.912,00	101,80	99,47
35	541400	Тро. резервисања за отпрем.	10.000,00	7.867,00	8.247,00	104,83	82,47
36	550100	Трош. ревизи. финанс. извје.	14.000,00	12.890,00	12.799,00	99,29	91,42
37	550110	Ревизија сектора за ИТ		5.900,00		0,00	
38	550200	Трошков. адвокатских услуга	10.000,00	2.293,00	12.643,00	551,37	126,43
39	550300	Трошкови здравствен. услуга	15.000,00	9.750,00	12.157,00	124,69	81,05
40	550500	Услуге у вези са стручним усавршавањем семинари	25.000,00	22.697,00	13.051,00	57,50	52,20
41	550600	Услуге за измјене - врше на постојећ. прогр. за рачунаре	10.000,00	14.300,00	16.700,00	116,78	167,00
42	550900	Остале непроизв.услуге-шпе.	3.000,00	2.005,00	1.800,00	89,78	60,00
43	551000	Трошкови репрезентације	40.000,00	41.819,00	68.452,00	163,69	171,13

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

44	551300	Трош. преноћишта и исхране		173,00	74,00	42,77	
45	552000	Прем. осигурања стал. имов.	5.000,00	4.449,00	9.104,00	204,63	182,08
46	552700	Премија осигурања запосле. од посљедица несре. случаја	3.000,00	2.260,00	3.588,00	158,76	119,60
47	553000	Тро. платног промета у зем.	20.000,00	21.623,00	23.562,00	108,97	117,81
48	553010	Тро. платног проме. гаранци.	3.000,00	2.010,00	3.310,00	164,68	110,33
49	554000	Чланарине пословним и другим удружењима	8.000,00	11.075,00	13.513,00	122,01	168,91
50	555000	Порез на имовину	27.000,00	12.619,00	12.509,00	99,13	46,33
51	555100	Накнада за шуме		6.847,00	6.621,00	96,70	
52	555200	Накнада за противп. заштиту		3.617,00	3.705,00	102,43	
53	555400	Накнада за кор. и зага. вода		2.298,00	2.513,00	109,36	
54	556000	Допринос за професионалну рехабилитацију инвалида	8.000,00	7.656,00	8.453,00	110,41	105,66
55	556300	Допринос за солидарност на терет послодавца			947,00		
56	559000	Тршкови огласа у штампани. и другим медијима	230.000,00	7.675,00	3.871,00	50,44	1,68
57	559100	Таксе(админис. судске,реги.)		28.171,00	30.351,00	107,74	
58	559300	Трошко. преплате на стручна издања и службени лист		4.619,00	2.676,00	57,93	
59	559500	Трош. учешћа на тендерима		15,00		0,00	
60	559600	Накнада за рад чланова омладинске и студе. задруге		177.737,00	172.108,00	96,83	
61	559900	Остали нематеријални трош.		22.564,00	13.215,00	58,57	
62	559910	Остали нема. тро. - царине		88,00	410,00	465,91	
63	561000	Расходи камата по краткоро. и дугорочним кредитима	240.000,00	165.552,00	194.058,00	117,22	80,86
64	561500	Трошкови камата по финансијском лизингу			9.655,00		
65	561600	Затезне камате у земљи		29.632,00	115.797,00	390,78	

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

66	570200	Неотписана вријед. и додат. тро. расхода постр. и опреме	5.000,00	1.873,00	1.458,00	77,84	29,16
67	578000	Отписи кратко. потраживања	210.000,00	285.776,00	186.133,00	65,13	88,63
68	579000	Кало, растур, квар и лом залиха материјала	10.000,00	3.062,00	6.456,00	210,84	64,56
69	579800	Издаци за хуман. и културне намјене и спортске циљеве	20.000,00	21.160,00	42.032,00	198,64	210,16
70	579900	Остали непоменути расходи	30.000,00	5.888,00	10.453,00	177,53	34,84
Укупни расходи:			9.015.400,00	8.934.555,00	9.767.195,00	109,32	108,34

Расходи, у извјештајном периоду 2018. године, износе **9.767.195,00 КМ** и већи су од планираних за **8,34 %**, а у односу на исти период 2017. године су већи за **9,32 %**.

Трошкови, који су знатно повећани, у односу на исти период претходне године, су:

- трошкови лабораторијског материјала за 40,74 %;
- трошкови резервних дијелова 46,68 %;
- трошкови горива и мазива за 57,39 %;
- трошкови бактериолошке и хемијске анализе воде 42,04 и
- расходи камата по краткорочним и дугорочним кредитима 17,22 %.

7.3. Остварени резултат

Табела број – 3

Р. бр.	О п и с	План за 2018. годину	Остварено од 01.01 – 31.12. 2017.	Остварено од 01.01 – 31.12. 2018.	Индекс 5/4	Индекс 5/3
1	2	3	4	5	6	7
1.	Укупни приходи	9.468.000,00	9.781.218,00	9.458.447,00	96,70	99,90
2.	Укупни расходи	9.015.400,00	8.934.555,00	9.767.195,00	109,32	108,34
3.	Бруто добитак прије опорезива.	452.600,00	846.663,00			
4.	Бруто губитак прије опорезива.			308.748		
5.	Порез на добит		181.022,00	122.047	67,42	
6.	Приход по основу одлож. поре. сре.		4.312,00	1.197	27,76	
7.	Нето добитак текуће године		669.953,00			
8.	Нето губитак текуће године			429.598		

На основу укупних прихода и расхода, утврђен је негативан финансијски резултат за извјештајни период 2018. године. Остварени губитак прије опорезивања износи **308.748,00 КМ**. Порез на добит је утврђен у износу од **122.047,00 КМ**, одложени порески приходи у износу од **1.197,00 КМ** тако да је остварени нето губитак 2018. године **429.598,00 КМ**.

7.4. Биланс токова готовине

Табела број – 4

Ред. Бр.	Опис	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2017. год.	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2018. год.	Индекс 4/3
1	2	3	4	5
	Прилив:			
1.	Прилив готовине из пословних активности	9.544.906,00	10.008.885,00	104,86
2.	Прилив готовине из активности инвестирања	4.382,00	3.436,00	78,41
3.	Прилив готовине из активности финансирања	5.123.173,00	6.361.399,00	124,17
	Укупан прилив:	14.672.461,00	16.373.720,00	111,59
	Одлив:			
4.	Одлив готовине из пословних активности	8.276.720,00	9.473.651,00	114,46
5.	Одлив готовине из активности инвестирања	264.957,00	449.478,00	169,64
6.	Одлив готовине из активности финансирања	6.291.693,00	6.488.084,00	103,12
	Укупан одлив:	14.833.370,00	16.411.213,00	110,64
	Нето прилив готовине			
	Нето одлив готовине	160.909,00	37.493,00	23,30
	Готовина на почетку обрачунског периода	310.484,00	149.575,00	48,17
	Готовина на крају обрачунског периода	149.575,00	112.082,00	74,93

Прилив готовине из пословних активности је већи, у односу на исти период претходне године, за 4,86 %, прилив готовине из активности инвестирања је мањи за 21,59 %, док је прилив готовине из активности финансирања већи за 24,17 %. Укупан прилив средстава, у односу на исти период претходне године, је већи за 11,59 %.

Одлив готовине из пословних активности, је већи за 14,46 % у односу на исти период претходне године, одлив готовине из активности инвестирања је већи за 69,64 % и одлив готовине из активности финансирања је такође већи за 3,12 %. Укупан одлив средстава, у посматраном периоду 2018. године, у односу на исти период 2017. године, је већи за 10,64 %.

Укупна негативна разлика између прилива и одлива готовине у посматраном периоду 2018. године, износи 37.493,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 149.575,00 КМ, чини готовину на крају посматраног периода, у износу од 112.082,00 КМ и показује степен ликвидности предузећа.

Укупна негативна разлика између прилива и одлива готовине у посматраном периоду 2017. године, износи 160.909,00 КМ и заједно са готовином на почетку посматраног периода од 310.484,00 КМ, чини готовину на крају посматраног периода, у износу од 149.575,00 КМ и показује степен ликвидности предузећа.

7.5. Преглед обавеза и потраживања

а) Преглед обавеза по дугорочним кредитима и лизингу

➤ дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 1	3.420.847,60 КМ
➤ дугорочни финансијски кредит у иностранству – кредит 2	4.949.948,45 КМ
➤ дугорочни финансијски кредити од банака у земљи	1.467.357,32 КМ
➤ дугорочне обавезе по финансијском лизингу у земљи	260.866,82 КМ
Укупно:	10.099.020,19 КМ
➤ дио дугорочних финансијских обавеза које доспијевају за плаћање до годину дана у иностранству и земљи:	2.416.195,20 КМ

б) Преглед обавеза по краткорочним кредитима

➤ обавезе по краткорочним финансијским кредитима у земљи:	1.599.997,46 КМ
---	------------------------

ц) Потраживања

➤ потраживања од купаца – повезана правна лица вода	16.548,92 КМ
➤ потраживања од купаца за прикључке – повезана правна лица	68.085,39 КМ

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

➤ потраживања од купаца у земљи – правна лица	610.126,93 КМ
➤ потраживања од купаца – грађани	1.810.062,94 КМ
➤ потраживања од купаца за прикључке	200.185,57 КМ
Укупно:	2.705.009,75 КМ

Обавезе, по кредитима, су уредно измирене у складу са упутством од стране ЕБРД-а.

Укупна потраживања од купаца, на дан 31. децембар 2018. године, износе 2.705.009,75 КМ, исправка вриједности потраживања од купаца износи 1.222.966,87 КМ, (кумулативни износ за ову и претходне године), тако да укупна потраживања од купаца, у пребијеном салду износе **1.482.042,88 КМ**.

7.6. Залихе

Табела број – 5

Редни број	Назив производа	СТАЊЕ ЗА ПЕРИОД		Индекс
		01.01 - 31.12. 2017.	01.01 - 31.12. 2018.	
				4/3
1	2	3	4	5
1	Залихе сировина и материја.	265.599,93	610.578,11	229,89
2	Залихе лаборато. материјала	2,58		0,00
3	Залихе алата који се отписује у току обрачунског периода		11,80	
4	Ситан инвент. на залихи који се отпи. у току обрачу. пери.	295,24	453,52	153,61
5	Залихе горива и мазива	445,70	74,49	16,71
6	Залихе канцелар. материјала	2.157,88	2.372,50	109,95
7	Остали материјал	444,69	526,27	118,35
8	Остали материјал - кухиња	837,45	199,80	23,86
9	Дати аванси добављачима повезана правна лица у РС	485,98		

Служба за финансијско – рачуноводствене и комерцијалне послове
Одјељење за финансијско – рачуноводствене послове

10	Потражив. за авансе другим правним лицима у земљи	5.436,93	8.703,43	160,08
11	Потражив. за авансе другим правним лицима у ФБИХ		100,00	
12	Дати аванси другим правни. лицима у иностранству	841,01	1.125,13	133,78
	Укупно:	276.547,39	624.145,05	225,69

Из табеле број – 5, видимо да је дошло до повећања залиха за 125,69 % у односу на 31. децембар 2017. године.

7.7. Плате

Табела број – 6

Мјесец	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Број радни.	Нето примања	Бруто примања	Индекс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	01.01 - 31.12. 2017. године			01.01 - 31.12. 2018. године			7/4	6/5
Јануар	229	195.917,04	314.428,16	230	224.221,02	361.684,25	115,03	974,87
Фебруар	229	196.875,42	316.102,70	234	208.403,80	336.376,47	106,41	890,61
Март	231	200.821,11	322.571,01	234	214.823,27	345.464,04	107,10	918,05
Април	231	201.452,69	323.819,85	238	215.014,97	345.594,21	106,72	903,42
Мај	231	199.660,36	320.859,24	239	212.303,56	341.114,48	106,31	888,30
Јун	229	196.004,09	314.786,78	241	211.216,70	339.446,00	107,83	876,42
Јул	228	199.636,45	320.847,55	250	221.205,77	355.839,83	110,91	884,82
Август	229	194.757,22	312.775,42	255	229.873,42	357.434,74	114,28	901,46
Септембар	229	198.032,60	318.188,79	257	240.902,17	376.109,70	118,20	937,36
Октобар	229	199.770,16	321.150,68	261	238.585,74	372.040,51	115,85	914,12
Новембар	229	202.425,96	325.650,14	264	238.298,11	371.475,19	114,07	902,64
Децембар	229	202.951,56	326.632,50	264	239.936,52	373.894,62	114,47	908,85
Укупно		2.388.304,66	3.837.812,82		2.694.785,05	4.276.474,04	111,43	

Обавезе по основу зарада, у току 2018. године, су редовно измириване у складу са динамиком текућег прилива финансијских средстава.

Просјечна нето плата у 2018. години, износила је 908,25 КМ, док је у истом периоду претходне године била 867,53 КМ.

Бруто плате су повећане за 11,43 %, у односу на исти период претходне године.

7.8. Радна снага

На дан, 31. децембар 2018. године, у Друштву је било запослено 263 радника, према приказаној квалификационој структури.

Табела број – 7

Редни број	Стручна спрема	Број радника	Учешће
1.	Магистри/Мастери	9	3,42
2.	Висока стручна спрема (3 и 4 године)	68	25,86
3.	Виша стручна спрема	9	3,42
4.	Средња стручна спрема – V степен и ВКВ	8	3,04
5.	Средња стручна спрема – IV степен	68	25,86
6.	Средња стручна спрема – III степен	77	29,28
7.	Средња стручна спрема – II степен и КВ	10	3,80
8.	Неквалификовани радници	14	5,32
	Укупно:	263	100

8. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима је кључ успјеха Друштва у остваривању циљева пословања и заштите његових интереса.

Финансијски ризици коју су обухваћени Извјештајем о пословању за 2018. годину су:

1. Кредитни ризик
2. Цјеновни ризик
3. Ризик ликвидности и
4. Ризик новчаног тока.

8.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик, који је прије свега везан за пословање банака и других организација које врше финансијске услуге, подразумијева ризик промјене кредитне способности купца или дужника који може утицати на промјену вриједности финансијске имовине повјериоца. И поред чињенице да ово Друштво не врши кредитирање својих купаца у класичном смислу те ријечи, присутна је изложеност овом ризику у погледу немогућности наплате својих потраживања будући да се ради о услугама од општег друштвеног значаја као и чињенице да се пружање услуга не може условити претходном анализом кредитне способности купца.

Такође, цјелокупна социјално – економска ситуација у земљи, све лошија куповна моћ становништва, стечаји и ликвидације већег броја предузећа, још више појачавају изложеност Друштва овом ризику.

У том смислу, ово Друштво би требало да предузме неколико, међусобно условљених активности, које би биле усмјерене или на потпуно уклањање кредитног ризика (уколико је то уопште могуће) или на ублажавање степена његовог остварења у наредном периоду. Неке од мјера које су се у претходном периоду показале као сврсисходне са успјешним резултатом јесу, прије свега, закључење уговора о пружању комуналних услуга са потрошачима са којима до сада ти уговори нису закључени, чиме се писаним путем, на сигуран и недвосмислен начин, регулишу сва међусобна права и обавезе како овог Друштва као даваоца комуналне услуге тако и потрошача као корисника комуналних услуга што за посљедицу има већи степен сигурности наплате потраживања судским путем. Такође, код потрошача код којих је ово Друштво искористило механизам искључења објекта са водоводне мреже због дуговања, потребно је приликом поновног укључења увести обавезу предаје (бјанко или ограничене) мјенице чиме ће се финансијски, оперативно и психолошки повећати степен бојазни корисника од даљих дуговања према овом Друштву.

На крају би требало напоменути да би требало наставити праксу узимања (бјанко или ограничених) мјеница од стране привредних друштава обзиром да они, због лоше економске и тржишне ситуације, врло лако долазе у тешка финансијско – материјална стања у ком случају је најјефикасније и најекономичније протестовати мјеницу и у што краћем периоду извршити принудним путем наплату утврђеног дуговања за пружене комуналне услуге.

8.2. Цјеновни ризик

Цјеновни ризик Друштва везан је за цијене роба, услуга и радова који су неопходни за несметано обављање дјелатности.

Како би се избјегла изложеност овом ризику, Друштво приликом склапања уговора у поступцима јавних набавки предвиђа да до повећања цијена може доћи само уз писмену сагласност Друштва. Такође, након сваке испостављене фактуре од стране добављача, врши се провјера цијена, и у случају да се утврди неслагање у односу на

уговорене цијене исти се писмено обавјештавају о утврђеном неслагању са захтјевом да се изврши исправка фактуре.

Такође, будући да у свом пословању ово Друштво користи краткорочни кредит за текућу ликвидност присутна је изложеност каматном ризику. Као модус да ово Друштво на прави начин управља овим ризиком, намеће се спровођење поступака јавне набавке финансијских услуга чиме се обезбјеђују најповољнији услови. Као критеријум за избор најповољније понуде се примјењује ефективна каматна стопа која укључује номиналну каматну стопу, али и све друге трошкове одобравања кредита, чиме се избјегава ризик да се јаве неки додатни трошкови који нису били познати приликом закључења уговора.

8.3. Ризик ликвидности

Ликвидност привредног друштва представља његову способност да у року доспјећа измирује своје обавезе. Под ризиком ликвидности се подразумијева како ризик ликвидности плаћања тако и ризик ликвидности имовине. Основни циљ управљања ризиком ликвидности је одржавање потребног нивоа ликвидних средстава како би се уредно и у роковима доспјећа измириле све обавезе по билансним позицијама.

Значајан ризик ликвидности коме је ово Друштво изложено је и ризик ликвидности имовине, односно ситуација када Друштво не може у цјелости да наплати своја потраживања.

Основни механизми које ово Друштво користи како би се избјегао поменути ризик јесте искључење објеката корисника са јавног система водоснабдијевања, утужење потрошача (укључујући парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке те ванпарничне поступке у којима се врши протест мјеница) а све у циљу принудне наплате потраживања код корисника који, ни након више усмених и писмених опомена, нису добровољно измирили своја дуговања. У том смислу, потребно је наставити (па чак и промовисати) даље закључење уговора о репрограму дуговања корисника, јер се на тај начин, потрошачима пружа додатна (по правилу друга) шанса да своја дуговања измире добровољним путем без активирања механизма судске принудне наплате који за посљедицу има увећање укупних трошкова које корисник мора платити овом Друштву али исто тако закључењем уговора о репрограму дуговања, корисници су у обавези предати и мјенице и мјеничне изјаве којима се на директан начин прекидају застарни рокови, али и овом Друштву даје шанса да, сходно својој пословној политици, одлуче када, у ком износу и на који начин, ће протестовати мјеницу те наплатити спорна дуговања од конкретног корисника.

8.4. Ризик новчаног тока

Ризик новчаног тока је директно повезан са претходно наведеним ризицима и представља њихов одраз. Ако посматрамо износ обавеза по основу текућег доспијећа кредита ЕБРД-а, можемо рећи да је ово Друштво изложено ризику новчаног тока.

Међутим, битно је истаћи да је у претходном периоду ово Друштво успијевало благовремено и уредно тј. у роковима доспијећа измирити све своје доспјеле обавезе, укључујући и анuitете ЕБРД-а у јануару и јулу 2018. године. Од прилива финансијских средстава од основне и споредне дјелатности, ово Друштво успијева да обезбиједи финансирање текућег пословања, мањи износ за набавку опреме за обављање дјелатности, као и за поврат доспјелих рата кредита ЕБРД-а.

Ризик новчаног тока се ублажава и набавком краткорочних кредита за ликвидност који се користе за измирење обавеза према ЕБРД-у. Осим тога, примјењујући све расположиве механизме наплате потраживања остварен је значајан помак када је у питању прилив финансијских средстава. Процент наплате за испоручену воду и канализацију на крају 2018. године износи 99,84 %.

9. ПРОБЛЕМИ И ТЕШКОЋЕ У РАДУ

Један од озбиљних проблема, а који уједно представља и потенцијалну обавезу Друштва, јесте спор који се тренутно води са Управом за индиректно опорезивање (УИО) а који је настао након извршене редовне контроле УИО за период 2013 – 2017. година. У току контроле утврђена је додатна обавеза Друштва по основу посебних водних накнада у износу од 156.242,00 КМ без затезних камата. Након што је Друштво изјавило приговор на достављени Записник о контроли, УИО је донијела Рјешење којим је исти одбила и утврдила обавезу пореског обвезника у напријед наведеном износу. Друштво је након тога поднијело жалбу првостепеном органу УИО, али је и наведена жалба одбијена. Дана, 26. јула 2018. године Друштво је поднијело жалбу другостепеном органу, односно директору УИО, али до момента израде овог изјештаја Друштво није добило никакав одговор иако је рок од три мјесеца, предвиђен за доношење рјешења, истекао у октобру 2018. године.

Будући да подношење жалби не одлаже извршење, а како би се избјегло плаћање додатно утврђене обавезе одједном или евентуална принудна наплата, Друштво је Управи за индиректно опорезивање поднијело захтјев за плаћање дуга на рате. И у овом поступку који је предвиђен Правилником о провођењу Закона о поступку принудне наплате, је дошло до кршења предвиђених рокова од стране УИО будући да о истом нису одлучили у предвиђеном року од мјесец дана. То је имало за посљедицу да редовне уплате обавезе по основу ПДВ-а буду раскњижене на најстарији дуг, чиме је УИО, супротно намјери пореског обвезника намирила дуг по рјешењу о контроли. Како не би дошло до покретања поступка принудне наплате за дуг по редовним мјесечним ПДВ пријавама, Друштво је било приморано да поднесе нови захтјев за плаћање обавеза на рате. Друштво тренутно поступа по Рјешењу УИО којим је одлучено да се плаћање дуга по редовним ПДВ пријавама врши у 36 једнаких мјесечних рата.

Напомињемо да обавеза која је уврђена у контроли Управе за индиректно опорезивање до сада није забиљежена у контролама УИО код поресних обвезника који обављају исту дјелатност и супротна је пракси готово свих водоводних предузећа на територији БиХ

који такође не обрачунавају ПДВ на посебне водне накнаде. У зависности од исхода другостепеног поступка, уколико директор УИО не усвоји жалбу, Друштво планира да покрене управни спор пред Управним одјељењем Суда Босне и Херцеговине.

Осим претходно наведеног, а имајући у виду остарен нето губитак текуће године Друштво се у наредном периоду мора максимално ангажовати на плану остварења прихода, а нарочито контроли расхода како би се очувала ликвидност и омогућило редовно сервисирање доспјелих ануитета по кредиту ЕБРД-а и испуњењу одређених финансијских показатеља које је Друштво преузело према ОРИО фондацији. Такође, како би се одржао проценат наплате, неопходна је стална активност Друштва која укључује контролу на терену, слање опомена, утужења и као посљедња мјера искључења са водоводне мреже несавјесних потрошача. Овај стратешки задатак подразумијева и бољу сарадњу са комуналном полицијом и убрзање судских процеса.

10. ЗАКЉУЧАК

На основу приказаних показатеља и остварених резултата, наведени проблеми захтјевају веома озбиљан приступ од стране свих органа Друштва (Скупштине акционара, Надзорног одбора, Управе Друштва и свих запослених) како би се укупна ситуација у пословању у току 2019. године побољшала, одржала ликвидност Друштва и били испуњени сви захтјеви који су дефинисани уговорима са ЕБРД-ом и ОРИО-ом.

Потребно је нагласити да, без обзира на потешкоће са којима се А.Д. „Водовод и канализација“ Бијељина суочила у текућем периоду, снабдијевање становништва, физичко – хемијски и микробиолошки исправном водом је било уредно.

Број: 359/19
Дана, 25. фебруара 2019. године
Бијељина

ДИРЕКТОР

Предраг Перковић, дипл. правник